

Konserveringsrapport

Inventarienummer och föremål

ST 22:179, 2. Rysk infanterifana.

Datum

2018-10-23

Tekniska data

Dimensioner:

Höjd e. k: 206 cm (stångsidan), 210,5 cm (flygsidan).

Bredd e. k: 200 cm (överkanten) 198 cm (nederkanten)

Strumpa e.k: Höjd: 210 cm, bredd: 7,25-7,50 cm

Stång: 250,5 cm, (holk om 4 cm ej medräknad) trind,

Spets 17 cm.

Material: Duk av mörkgrön kinesisk sidendamast i två olika mönster, strumpa av rött ylle. Moln, svärd och Andreasorden av kinesisk sidendamast. Palmkvistarna av gulvitt siden i ryska källor under kort period benämnt ”baiberek”¹ på kinesiska kallat 绮 [qi/qǐ] (mönster av inslag- respektive varpflotteringar på tuskaftsbottnen).² Tekniken är intarsia, målning och konturering.

Motivet består av ett svärd i Guds högra hand (rättvänd på yttre sidan) ur moln omgärdat av Andreasordenskedjan med dess insignier. Bokstäverna S A i medaljongen ses rättvända på den inre sidan. Nedtill korslagda palmkvistar. Strumpan fäst sekundärt mot stången med 10 spikar. Stång trind, slät, röd- och grönmålad. Spets av förtent brons eller mässing.

¹ Hellie, Richard, *The Economy and Material Culture of Russia, 1600-1725*, 1999, s. 302.

² Cyrus-Zetterström, Ulla, (medförfattare Xu Guohua), *Fangzhi shuyu: Textil terminologi: kinesisk, engelsk, fransk, svensk*, 1995, ss. 58-59.

Tillstånds- och skadebeskrivning Tidigare konservering

Duken relativt välbevarad, dock diagonala blekningsdagrar och nötskador över dukens yta. Materialbortfall i Andreasmedaljongen och palmkvistarnas band. Dukens båda sidor mycket smutsiga. Stång nedtill rakt avtagen och grovt vässad. Spetsen korroderad.

Tidigare åtgärder

Fanans inre sida täckt med mörkbrun tarlatan (grov stärkt bomullskvalitet i tuskaft) som sytts fast med grov tråd. Fanans yttre sida partiellt konserverad med infärgad tarlatan. Åtgärderna har skett före 1925 men exakt årtal är obekant då skriftlig dokumentation saknas.

Åtgärder 2018

- Dokumentation och fotografering av tidigare åtgärder.
- Tarlatanet avlägsnat
- Dammsugning av fanans båda sidor, de målade partierna rengjorda med bomullstops och saliv.
- Färgfällningstest (fuktat målat och omålat fragment i press under 24 tim).
- Konsultation av metallkonservator (Christina Halldén Tengnér) avseende metalledlar.
- Våtrengöring (Se separat rengöringsbilaga).
- Torkning under natten.
- Partiell montering av fanan mellan två lager infärgad crepelin.
- Måttagning och fotografering efter konservering.
- Stången lätt dammsugen och spetsen rengjord (Jeroen van Halder).

Bilder 1 och 2. Den tarlatantäckta inre och den partiellt tarlatantäckta yttre sidan sidan före rengöring, utslätning och omkonservering.

Bild 3. Det gröna talatanet avlägsnas från y.s.med coronarsax (vinklad med kula) och pincett.

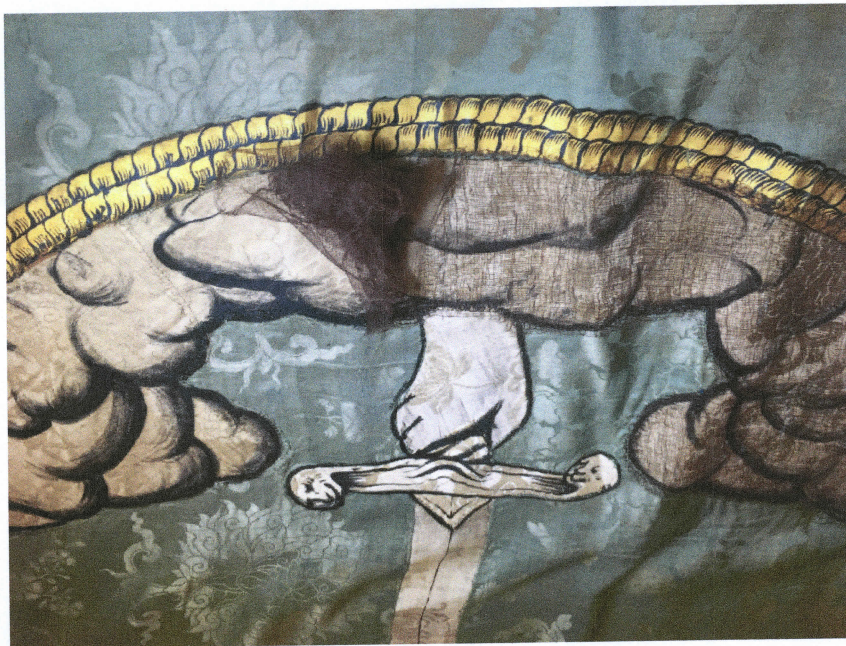

Bild 4. Detalj av molnet på y.s. som delvis frigjorts från gammalt tarlatantyg.

Bild 5. Inre sidan efter rengöring, utslätning och omkonservering.

Rengöring	Bilaga I (sid. Sidan 1 av 2)
ST nr	22:179, 2
Föremålstyp	infanterifana

TORR RENGÖRING

Lätt dammsugning av fanans båda sidor. Torr rengöring med polyuretansvampar av fanans båda sidor (förutom måleriet). Lätt dammsugning av stång.

Övrigt: *Måleriet rengjordes med bomullstops och saliv.*

ÖVRIGA FÖRBEREDELSE

Färgäkthetstest: *Tvättlösning (avjoniserat vatten och tensid), filtrerpapper c. 15 h.*

Skydd av bemålade partier: *Måleriet skyddades en gång omedelbart före rengöring med cyclododekan (granulat).*

Säkring av fragment: *De trasiga partierna i nedre stångsidohörnet, övre flygsidan Sankt Andreamedaljongen och palmkvistarnas nedre parti säkrades med urtvättat sidencrepelin.*

Åtgärder på stång och tännlikor:
10 sekundära spikar dokumenterades i bild och avlägsnades därefter.

Övrigt: *Fanan tvättades på Melinexklädd skiva i tvättbordet.*

VÅT RENGÖRING 2018-01-31 (LES, JN, Kajsa Hammarsten från HGK)

Vätning

Vatten: - h
Vatten, typ
Tvättlösning: - h
Vatten, typ

Torkning

Torkades på det Melinexklädda arbetsbordet

Tvätt

Antal tvättlösningssbad: *1 st*
Vatten, typ *avjoniserat*

Tid för våtrengöring: *6 h (tre personer)*
Tid för torkning: h *över natten*

Bearbetning av tvättgods

☒ I tvättbad	Utan tvättbad
☒ Svampning med tvättsvamp	

Övrigt

Tid för evaporering av cyclododekanet: *17 dygn + 4 för i.s. och y.s.*

Rengöring	Bilaga I (sid. Sidan 2 av 2)
ST nr	22:179, 2
Föremålstyp	infanterifana

Framsida	1 ggr
Baksida	0 ggr

Sköljning

Sköljbad
☒ Genomstrilning 3 ggr
Vatten, typ <i>avjoniserat</i>

Tvättlösning

Vattenledningsvatten
Avjoniserat vatten
8,5 l

Använd tensid

Anjontensid	g/l H ₂ O
Nonjontensid	
Anjontensid + nonjontensid	1/2 g/l H ₂ O

Tvättbadets temperatur	25 °C

Antiredepositionsmedel

---	g/l H ₂ O

Tvättaktivt ämne

Tensidens produktnamn	<i>Ampho DSK 68</i>
Tillverkare	<i>Ampho- Chem AB.</i>
Tensidens kemiska benämning	<i>Tensid- bland- ning. Se vidare produkt- blad.</i>

PH-mätning

☒ Indikatorsticka
PH-mätare 691 Methrom
Annan PH-mätare Sentron 3000 ytelektrod

PH-mätning / Textilens yta 5,3-5,7 pH

Mätvätska ST	pH-värde	Vätskans färg och fällning efter 24 timmar
Ren tvättlösning	pH 7,0	
1 Tvättlösning / Efter uppsvampning	pH 4,75	<i>mätning av standardets inre sida.</i>
2 Tvättlösning / Efter uppsvampning	pH 5,5	-"- -"- <i>i.s.</i>
1:a sköljningen / Efter uppsvampning	pH 6,0	-"- -"- <i>i.s.</i>
2:a -"- -"-	pH 6,5	-"- -"- <i>i.s.</i>
3:e -"- -"-	pH 6,75	-"- -"- <i>i.s.</i>

Kommentar efter tvätt: *Cyclododekanet bör appliceras då vattenbadet håller 70°.*